

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

<i>Registratienummer:</i>	Z- 18574-WS/ Besluit 3471
<i>Datum:</i>	4 juli 2016
<i>Soort Voorstel:</i>	Adviesnota
<i>Onderwerp:</i>	Vaststelling Erfgoedverordening Wassenaar 2016
<i>Portefeuillehouder:</i>	Wethouder Zweerts de Jong
<i>Programma:</i>	3. Wassenaar Ontwikkelt
<i>Kernboodschap:</i>	Met het besluit stelt de raad de reactienota vast op de zienswijze die zijn ontvangen op de concept Erfgoedverordening Wassenaar 2016; dit is tevens het eindverslag van de inspraakprocedure. Door het vaststellen van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 beschikt de gemeente over een nieuw uitvoeringskader voor het boven- en ondergrondse cultureel erfgoed.
<i>Bijlagen:</i>	Bijlage 1: Reactienota op de zienswijzen op de concept Erfgoedverordening Wassenaar 2016; tevens eindverslag van de inspraakprocedure.
<i>Stukken ter inzage:</i>	nee
<i>Beslispunten:</i>	1. De reactienota op de zienswijzen op de concept Erfgoedverordening Wassenaar 2016, tevens eindverslag van de inspraakprocedure, vast te stellen; 2. De Erfgoedverordening Wassenaar 2016 vast te stellen;

Voorstel aan de Raad

Onderwerp

Vaststelling Erfgoedverordening Wassenaar 2016

Inleiding

Gemeenten zijn verplicht om een erfgoedverordening te hebben, waarin zij regels en voorschriften stellen over de omgang met het cultureel erfgoed (monumenten, cultuurlandschap, archeologie). Het gaat hierbij onder meer om regels voor het aanwijzen van gemeentelijke monumenten, maar ook om de wettelijke taken die er zijn bij de instandhouding van rijksmonumenten.

Als uitwerking van de Erfgoednota Voortbouwen op eigen waarde; Het cultureel erfgoedbeleid herijkt (vastgesteld 3 september 2012), de Nota Archeologie herijking 2013 (vastgesteld; 6 februari 2014), en het Coalitieakkoord 2014-2018 is besloten de Erfgoedverordening Wassenaar 2010 te herzien. In lijn hiermee is de regelgeving in de verordening vereenvoudigd en de regelgeving beperkt. Tevens is rekening gehouden met de nieuwe, dan wel ophanden zijnde wet- en regelgeving. Het gaat daarbij in het bijzonder om de inwerkingtreding van de Erfgoedwet, die in afwachting van de Omgevingswet een deel van de Monumentenwet 1988 gaat vervangen.

Op 21 september 2015 heeft uw raad de concept Erfgoedverordening vrijgegeven voor inspraak. De concept-nota heeft ter inzage gelegen van 28 september tot en met 7 november 2015. Er is een zienswijze ingediend. Daarnaast heeft de Commissie voor Welstand en Cultureel Erfgoed advies uitgebracht. Een reactie op hun advies en de zienswijzen is opgenomen in bijlage 1. Ook zijn in deze bijlage de ambtelijke wijzigingen opgenomen.

Aangezien de inwerkingtreding van de Erfgoedwet van 1 januari 2016 uitgesteld is tot 1 juli 2016, is de gemeentelijke procedure tijdelijk aangehouden. In aanloop naar deze nieuwe datum van 1 juli heeft de VNG in haar ledenbrief van 13 april jl. (Lbr. 16/020) een nieuw model erfgoedverordening gepresenteerd. Voor zover opportuun is een aantal tekstsuggesties uit dit nieuwe VNG-model in de nu voorliggende Erfgoedverordening Wassenaar 2016 verwerkt.

Beslispunten

1. De reactienota op de zienswijzen op de concept Erfgoedverordening Wassenaar 2016, tevens eindverslag van de inspraakprocedure, vast te stellen ;
2. De Erfgoedverordening Wassenaar 2016 vast te stellen;

Beoogd effect

Een verordening wordt vastgesteld, die aansluit op het gemeentelijke beleid, de doelstellingen uit het coalitieakkoord 2014-2018 en die voldoet aan de huidige wettelijke eisen, waarin geregeld is:

- de aanwijzing van een zaak of terrein tot gemeentelijk monument;
- het vergunningstelsel voor de gemeentelijke en rijksmonumenten.
- het dereguleren van klein onderhoud en ondergeschikte wijzigingen bij gemeentelijke monumenten;
- de deregulering als gevolg van een nadere uitwerking van de beperkte ministeriële adviesplicht voor rijksmonumenten;
- de inschakeling van de Commissie Welstand en Cultureel Erfgoed als adviesorgaan voor de toepassing van de taken die voortkomen uit de Monumenten-, c.q. Erfgoedwet, de erfgoedverordening en het gemeentelijke beleid, zoals de aanwijzing van gemeentelijk monumenten en gemeentelijk stads- of dorpsgezichten, de verlening van een vergunning voor gemeentelijke en beschermde monumenten en als adviesorgaan inzake instandhouding cultuurhistorische waarden boven en onder de grond;
- eisen aan onderzoek, archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek.

Argumenten

1.1 De nota van beantwoording van zienswijzen en de in april jl. verschenen nieuwe Model erfgoedverordening van de VNG geven geen aanleiding tot grote veranderingen in de kaders en uitgangspunten van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016, dan wel op de inhoud ervan.

De in de verordening opgenomen veranderingen betreffen enkele redactionele verbeteringen, zoals in bijlage 1 nader toegelicht. Verder wordt voorgesteld de verordening analoog te maken aan de toevoeging in wetstekst van de Erfgoedwet, die na behandeling in de Tweede Kamer heeft plaatsgevonden met betrekking tot de instandhoudingsplicht (art. 10.18 van de Erfgoedwet). Ten tijde van het aanbieden van de concept verordening aan uw raad (mei 2015) was de definitieve wetstekst op dit punt nog niet bekend. De VNG heeft in haar ledenbrief van 13 april 2016 (Lbr. 16/020) hiertoe nu wel een tekstvoorstel opgenomen (art. 13), die overgenomen is in het definitieve voorstel voor de gemeentelijke verordening.

De instandhoudingsbepaling heeft betrekking op het gegeven dat in de Monumentenwet 1988 reeds is opgenomen dat een eigenaar de monumentale waarden van het rijksmonument niet mag aantasten (art. 11 van de Monumentenwet). Dat betekent impliciet dat een eigenaar zijn monument zodanig moet onderhouden, dat het behoud gewaarborgd is (i.e. passieve sloop).

Rechterlijke uitspraken hebben er toe geleid dat deze conclusie nu expliciet in de Erfgoedwet is genomen. In verband met gewenste uniformisering heeft de VNG de instandhoudingsbepaling in

het nieuwe VNG-model opgenomen. Deze bepaling stelt de gemeente beter in staat handhavend op te treden wanneer noodzakelijk onderhoud achterwege wordt gelaten.

Daarnaast geeft artikel 2 lid b van het VNG-model uitvoering aan de verplichting van art 3.16 van derde lid, van de Erfgoedwet, die stelt dat informatie over rijksmonumenten die in de gemeente zijn gelegen in het gemeentelijk erfgoedregister moeten worden opgenomen. Deze bepaling is toegevoegd aan art. 7 lid 3 van de gemeentelijke verordening. De overige aanbevelingen uit het VNG-model hebben vooral betrekking op de roerende cultuurgoederen en verzamelingen.

Aangezien nieuw cultuurbeleid momenteel in voorbereiding is, wordt in de nu voorliggende Erfgoedverordening Wassenaar 2016 op deze aspecten die in de nieuwe cultuurnota wel aan de orde zullen komen, nu niet vooruitgelopen.

2.1. Met de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 beschikt de gemeente over een aangepast instrument voor de uitvoering van het gemeentelijk erfgoedbeleid, dat tevens aansluit op de per 1 juli 2016 inwerking getreden Erfgoedwet.

De Erfgoedwet bundelt de sectorale wetgeving voor roerend erfgoed, onroerend erfgoed en archeologie. Deze nieuwe wet sluit aan bij het streven om te komen tot een zo integraal mogelijke benadering van al het cultureel erfgoed. Voor de onderdelen voor onroerend erfgoed die in 2010 niet van de Monumentenwet 1988 naar de Wabo zijn overgegaan, regelt de Erfgoedwet een vernieuwde, kortere aanwijzingsprocedure van rijksmonumenten en het beheer van het rijksmonumentenregister. Qua inhoud en begripsbepalingen zijn deze uitgangspunten uit de Erfgoedwet, die vanaf 1 juli 2016 van kracht is, in de nu voorliggende Erfgoedverordening zoveel als mogelijk overgenomen.

Verder zijn in lijn met het Coalitieakkoord 2014-2018 in het kader van deregulering en vereenvoudiging van procedures, regels vervallen, dan wel samengevoegd en heeft een harmonisering met de erfgoedverordening van gemeente Voorschoten plaatsgevonden. Dit geldt zowel voor het gebouwde, het groene als het ondergrondse erfgoed. Voor een overzicht om welke aanpassingen het gaat, wordt verwezen naar de toelichting op de verordening en de was-woordt-lijst (bijlage 2).

Kanttekeningen

2.1 Doordat de concept erfgoedverordening is opgesteld en de inspraakprocedure is afgerond voordat de definitieve wetstekst van de Erfgoedwet en de daarop gebaseerde nieuwe model erfgoedverordening de VNG bekend waren, zijn deze niet in zijn geheel verwerkt in de nu voorliggende gemeentelijke erfgoedverordening.

De nu voorliggende Erfgoedverordening Wassenaar 2016 is gebaseerd op het VNG-model 2010 en de concept wetsteksten zoals die medio 2015 bekend waren. Hoewel de nieuwe gemeentelijke verordening ontworpen is voordat de behandeling in de Tweede Kamer plaatsvond, waren de kaders wel al voldoende duidelijk. Uitstel van de inwerkingtreding van de Erfgoedwet van 1 januari naar 1 juli 2016 heeft er voor gezorgd dat de VNG pas in haar ledenbrief van 13 april jl. een nieuwe op de Erfgoedwet gebaseerde modelverordening heeft gepresenteerd (Lbr. 16/020). Dat betekent dat Erfgoedverordening Wassenaar 2016 niet een op een aansluit op dit VNG-model uit 2016. Dit hoeft ook niet, omdat op diverse onderdelen sprake is van een cafetariamodel. Bovendien zijn de algemene kaders en uitgangspunten wat betreft opbouw en structuur van de verordening wel hetzelfde gebleven. Alleen van de belangrijkste aanvullingen (instandhoudingsbepaling en bijhouden van het erfgoedregister) wordt geadviseerd deze uit het model over te nemen.

De overige aanbevelingen van de VNG hebben vooral betrekking op de roerende cultuurgoederen en verzamelingen. Aangezien nieuw cultuurbeleid momenteel in voorbereiding is, wordt in de nu voorliggen de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 hier niet op vooruitgelopen en wordt voorgesteld deze aspecten te betrekken bij de nieuwe Cultuurnota. Het blijft daarbij een raadsbevoegdheid om de verordening op een ander daarvoor geschikt moment opnieuw te herzien.

Burgerparticipatie

De concept Erfgoedverordening heeft van 28 september tot en met 7 november 2015 ter inzage gelegen, waarbij een ieder in de gelegenheid is gesteld een reactie te geven op het voorstel. Daarnaast is het voorstel besproken met het Klankbordgroep Erfgoed Wassenaar en de Commissie voor Welstand en Cultureel Erfgoed, die een advies heeft uitgebracht.

Communicatie

Na vaststelling door uw raad wordt de verordening bekend gemaakt door plaatsing van de tekst in het Gemeenteblad. Bovendien wordt steeds de (eventueel na wijziging bijgewerkte) tekst ter beschikking gesteld (https://zoek.overheid.nl/lokale_wet_en_regelgeving). In de nieuwsbrief Monumenten zal eveneens aandacht worden besteed aan de nieuwe Erfgoedverordening.

Financiën

Aan het vaststellen van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 en het intrekken van de oude verordening zijn geen financiële consequenties verbonden.

Risico's

Nihil. De verordening sluit zo veel als mogelijk aan bij de VNG-modelverordening 2010 en deels ook bij die van 2016. Wanneer het opportuun is, kan uw raad op grond van artikel 147 van de Gemeentewet een nieuwe verordening vaststellen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester